

Sayı : 64272063-610 - 723

01 Mart 2013

Konu :Yazılı Soru Önergesi (7-16642)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 05.02.2013 tarih ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-106301 sayılı yazısı.

Bartın Milletvekili Sayın Rıza YALÇINKAYA'nın tarafıma tevcih ettiği 7/16642 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğü'nden alınan yazılı bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EK :

Önerge Cevabı (2 Sayfa)

**BARTIN MİLLETVEKİLİ SAYIN RIZA YALÇINKAYA'NIN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/16642)**

Sorular 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7:

Türkiye Taş Kömürü Kurumu Genel Müdürlüğüne bağlı, Zonguldak Kozlu Müessese Müdürlüğünde meydana gelen iş kazası sonucunda hayatını kaybeden işçilerimizin üzüntüsünü tüm ülke olarak yaşadığımız bu günlerde; TTK Genel Müdürlüğü, 09 Ocak 2013 tarih ve 697 sayılı bir genelge yayınlayarak; kurumda çalışıp, kendisiyle ilgili icra takibi olan veya aldığı maaşta haciz bulunan işçilere bir yıl süre verilerek bu borçlarını kapatmaları ve maaşlarının üzerindeki hacizlerini kaldırmaları istenmiş ve bunlar yapılmadığı takdirde de iş akitlerinin fes edileceği duyurulmuştur.

TTK tarafından yayınlanan bu genelge de; "icralık duruma düşen işçilerin akıllarının sürekli iş harici konularla meşgul olması ve konsantrasyon problemi yaşamalarının muhtemel bulunması nedenlerinden dolayı, işlerini dikkatle yapamama olasılığı bulunmakta, kendilerinin ve yanında çalışanların sağlığı ve iş güvenliği açısından büyük risk oluşturmakta, dolayısıyla iş verimini olumsuz yönde etkilemektedir." "Ayrıca sık sık haciz ve icralık duruma düşen işçilerimiz ile ilgili kararlara ait dosyaların takibini ve işlemlerini yürüten Personel, Muhasebe ve Hukuk birimlerimizi yoğun mesai harcamak zorunda bırakıp önemli zaman kaybına neden olmaktadır", denilerek, iş kazalarının sorumlusu olarak, aldığı ücretle geçimini sağlayamayıp borçlanmak zorunda kalan işçilerimiz gösterilmiştir.

Maden ocaklarında meydana gelen iş kazaları istatistiklerinde dünya birincisi olan ülkemizde, işçilerimizin bu tür kazalara maruz kalmaması için düzeltilmesi gereken birçok aksaklık ve eksiklik olmasına rağmen bu eksiklikleri ve yapılması gerekenleri kendi kurumunda kazaları önlemek amacıyla yerine getirmesi gerekirken TTK Genel Müdürlüğü'nün icra dairelerinin yapması gereken işlere karışması büyük bir talihsizliktir.

TTK Genel Müdürünün asli görevi kurumunda çalışan işçilerimizin iş sağlığı ve iş güvenliğini sağlamaktır. Dolayısıyla yayınlamış olduğu bu genelge hukuki dayanaktan yoksun olduğu gibi, görev ve sorumluluk alanının dışındadır.

Dünyanın en zor mesleğini yapan maden işçilerimizin aldıkları ücretle borçsuz yaşaması mümkün değildir. TTK Genel Müdürlüğü öncelikle kurumunda çalışan işçiler arasında eşit işe eşit ücret politikasını gerçekleştirirse işçi kardeşlerimizin aldıkları maaşları kendilerine ancak yetecek, böylelikle bir nebze de olsa borçlarından kurtulabileceklerdir. Dolayısıyla şu anda aldıkları ücretle ekmeğinin peşinde koşan, ailesini geçindirmeye çalışan öğrenci okutan ve onların insanca yaşamaları için harcamalar yapan işçinin borcunun olmaması bu devirde imkânsızdır.

Konunun önemi nedeniyle

- Genel Müdürün böyle bir genelge yayınlaması için bir talimatınız olmuş mudur?
- Genel Müdür; kurumundaki iş kazalarındaki artışın sebebini, işçilerin borçlu olması nedeniyle oluşan konsantrasyon bozukluğuna bağlamaktadır. Bu kanaata nasıl varılmıştır? İş kazalarının bu durumdan kaynaklandığı nasıl belirlenmiştir?
- Yerin metrelerce altında, her an ölümle burun buruna çalışan işçilerin emeklerinin karşılığının verildiğine inanılmaktadır?
- TTK işçilerinin ücretlerine onların konsantrasyonlarını bozmayacak oranda bir zam yapılması düşünülmekte midir?
- TTK da eşit işe eşit ücret politikası uygulanmakta mıdır? Uygulanmıyorsa bu ücretler arasındaki adaletsizlik ve Genel Müdür'ün değimiyle işçinin borçlanmasına sebep olan bu adaletsiz ücret uygulaması ne zaman sona erecektir?
- TTK da çalışıp da icralık olan personel sayısı nedir?
- Bugün ülkemizde çalışan herkes borç içerisinde mi? Dolayısıyla TTK da uygulamaya geçirmeye çalıştığınız bu durumun, diğer kurumlarda da çalışanlara yönelik uygulanması konusunda hükümetiniz tarafından alınmış bir karar bulunmakta mıdır?

**BARTIN MİLLETVEKİLİ SAYIN RIZA YALÇINKAYA'NIN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/16642)**

Cevaplar 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7:

Türkiye Taşkömürü Kurumu'nda 2012 yılı sonu itibariyle yerüstünde 1787 ve yeraltında 8204 olmak üzere toplam 9991 işçi çalışmaktadır. Sayıştay'ın 2011 yılında Türkiye Taşkömürü Kurumu (TTK)'nda yaptığı denetimler sonucunda hazırladığı raporda; "Çalışanların temlik, icra ve/veya nafaka kesintisi bulunmaktadır. 200.000 TL üzerinde borcu olan işçiler mevcut olup yüklü miktarda borcu bulunan işçilerin ellerine cüzi miktarda para geçmektedir. Bu işçilerin devamsızlık yapma, hastane izni kullanma ve istirahat alma oranları yüksektir ve önemli bir kısmı iş kazası geçirmiştir. Bu durum, işçilerin işyerlerinde daha dikkatsiz ve tedbirsiz davrandıklarını göstermektedir. Söz konusu personelin, iş güvenliği açısından diğer mesai arkadaşlarını etkileyebileceği, dikkatsiz, tedbirsiz ve disiplinsiz davranışları nedeniyle özellikle yer altı işyerlerinde vahim olaylara ve kazalara neden olabilecekleri hususunun dikkate alınması gerekmektedir. Bu nedenle; bu işçilerin borçlanma nedenlerinin ve borçlarının niteliklerinin araştırılması, aşırı miktarda borçlanmaların önlenmesine yönelik olarak da gerekli eğitime tabi tutulması yararlı olacaktır." denilmektedir.

Yine Sayıştay'ın Karadon TİM 2011 yılı raporunda; "Ücretleri üzerinde icra işlemi olan işçilerin işe gelmeme eğilimi artmaktadır. Ancak, Müessese yetkililerine düşen görev; Sendika yetkilileri ile birlikte toplantılar düzenlemek suretiyle ya da bu işçiler ile birebir görüşmelerle gerekli motivasyonu sağlamak ve diğer yandan iş kanununun gerektirdiği uygulamaların yerine getirilmesinden kaçınmamak olmalıdır." denilmektedir.

Sayıştay'ın denetim raporlarına istinaden yapılan incelemeler sonucunda; TTK Genel Müdürlüğü'ne bağlı birimlerde 24 işçiye ait 113, Amasra Müessesesi'nde 107 işçiye ait 509, Armutçuk Müessesesi'nde 124 işçiye ait 491, Karadon Müessesesi'nde 402 işçiye ait 1759, Kozlu Müessesesi'nde 177 işçiye ait 736 ve Üzülmaz Müessesesi'nde 217 işçiye ait 1005 olmak üzere toplam 1051 işçiye ait 4613 icralık dosyanın bulunduğu tespit edilmiştir.

TTK Genel Müdürlüğü tarafından, işçilerin bir an önce borçlarından kurtulmaları, buna bağlı olarak mesailerindeki konsantrasyonlarının olumlu yönde etkilenmesi ve böylece iş veriminin de artırılması amaçlarıyla icralık işçiler hakkında 09/01/2013 tarih ve 697 No'lu Genelge yayınlanmıştır. Ancak, bu Genelge; bazı yanlış anlaşılmalara neden olduğundan 23/01/2013 tarih ve 701 No'lu ikinci bir Genelge ile yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlükten kaldırılan Genelge yerine yayınlanan 23/01/2013 tarih ve 701 No'lu Genelge; icralık durumdaki işçilerin borçlarını kapatmaları ve ücretleri üzerindeki hacizleri kaldırmaları veya azaltmaları konusunda yazılı olarak uyarılmaları, bu işçilerin düştükleri zor durumdan kurtarılmaları, motivasyonlarının artırılması için eğitim programlarının düzenlenmesi ve çalışanların aile birliği, iş sağlığı ve iş güvenliğinin devam ettirilmesi gibi hususları kapsayacak şekilde yeniden düzenlenmiştir.

TTK'da çalışan işçiler için yürürlük süresi 31.12.2012 tarihinde sona eren 24 üncü Dönem toplu İş Sözleşmesi yerine yapılmak istenilen ve 01.01.2013 tarihinden itibaren yürürlüğe girecek olan 25. Dönem Toplu İş Sözleşmeleri hazırlık çalışmaları devam etmekte olup sonuçlandığında işçilerin ücret ve sosyal hakları anlaşma sağlanan oranlarda zam yapılmak suretiyle artırılabilecektir.